

Jiří Havelka

Na hranici divadla

Vždy když jdu do divadla jako divák, uvědomuju si, jak moc záleží na tom, jaký je u divadla bar. Je to místo, kde si dám skleničku před představením a ještě o pauze a třeba tam zůstanu i po představení. Bar rámuje ten samotný divadelní zážitek, dává mu obal.

Sedneme-li si do hlediště a koukáme na herce, jsme si naprosto jisti, že to, co probíhá je umělé, falešné. To na baru je naopak skutečné, slivovice má zkrátka svých 50 procent a nikdo jí je nevezme. Když herci pijí slivovici na jevišti, bude to nejspíše čistá voda. Jenže – co když ne? A právě tohle „co když ne“ je teprve ta dráždivá část „hry na skutečnost.“ Na jevišti nikdy není jen jedna úroveň nepravosti. Je jich tolik, kolik jich inscenátoři vytvoří a diváci připustí. Některé mohou být hodně neuvěřitelné, některé méně nepravé a některé se mohou téměř dotýkat skutečnosti. Ale nikdy nebudou skutečnost. Jenže i to, čemu říkáme skutečnost, má víc vrstev. Od nejskutečnější až k velmi nepravděpodobné skutečnosti, která se přesto někdy děje. A někdy má ta divadelní pravost k falešné skutečnosti velmi blízko, podobně jako je z jeviště do baru jen pár schodů – dokonce se téměř stěravají. To je prostor, která mě zajímá nejvíc – asi proto používám rád v inscenacích třeba třetí zvonění, které upozorňuje návštěvníky, že „už to začne“, nebo světlo, které svítí, když do sálu přichází diváci, zkrátka věci, které leží právě na samé hranici divadla.